

RAZVOJ INFORMACIONOG SISTEMA NA INTERNETU O INDUSTRIJSKIM POTENCIJALIMA I SLOBODNIM KAPACITETIMA U REPUBLICI SRBIJI

Đekić I., Dimitrijević D.

"Development of an information system on the Internet about industrial potentials and available capacity in the Republic of Serbia," Proc. of the Symposium on available capacity in the Republic of Serbia, Belgrade, April 26, 2000.

1. UVOD

Institut za mala i srednja preduzeća iz Beograda je za potrebe Republičkog zavoda za tržište rada realizovao projekat pod nazivom "**Razvojne mogućnosti domaće privrede u domenu privatnog preduzetništva i MSP u Republici Srbiji u funkciji korišćenja raspoloživih privrednih kapaciteta**". Projekat je trajao devet meseci i sastojao se iz veoma obimnog tržišnog istraživanja na uzorku od 1.500 privrednih subjekata u Republici Srbiji. Projektom je obuhvaćena cela Republika i analizirana je ponuda i tražnja slobodnih kapaciteta i to: poslovni objekti (prostor), oprema, repromaterijal, sirovine, kadrovi i programi. Rezultati su pružili realniju sliku o stanju (ne)iskorišćenosti kapaciteta u Srbiji.

S obzirom na veoma obimnu statističku građu i na veoma veliki značaj koji ima upravo realizovan projekat, nakon prezentacije projekta zaključeno je da bi bilo veoma funkcionalno da se nakon istraživanja i procene raspoloživih kapaciteta u Republici Srbiji pređe u drugu fazu, koja bi podrazumevala operacionalizaciju i stavljanje u funkciju neiskorišćenih kapaciteta stvaranjem potrebnih preduslova za potpuno iskorišćenje mogućnosti i potencijala naše privrede jer je ovim istraživanjem pokazano da i fiksni kapital opredmećen u neiskorišćenim kapacitetima ima svoju vrednost i značaj, posebno za mala i srednja preduzeća gde, ako se uzme u obzir da je kod većine programa potrebno uložiti i do 50% u izgradnju poslovnog prostora, jasno kolike se uštede mogu ostvariti aktiviranjem ovog segmenta neiskorišćenih kapaciteta.

Iz tog razloga, pokrenuta je inicijativa za stvaranjem odgovarajućeg informacionog sistema o industrijskim potencijalima i slobodnim - neiskorišćenim kapacitetima u Republici Srbiji, što bi predstavljalo najefikasniji način aktiviranja slobodnih - neiskorišćenih kapaciteta u Republici.

2. FUNKCIONALNI OPIS

Funkcija jednog ovakvog informacionog sistema jeste da omogući održavanje i distribuciju informacija o industrijskim potencijalima i slobodnim kapacitetima u Republici Srbiji. Distribucija informacija se obavlja putem Interneta i to u dve forme:

1. u formi Internet prezentacija što podrazumeva odgovarajuću formu koja je sadržajno u skladu sa zahtevima korisnika a sa druge strane pregledna da omogućuje lako snalaženje u informacijama

2. u formi vesti - opštih informacija koje se periodično šalju putem elektronske pošte. Korisnici mogu da pretražuju i primaju informacije pomoću svojih računara od kuće ili sa posla.

U osnovi, kod ovakvih informacionih sistema postoje dva tipa korisnika sistema, i to:

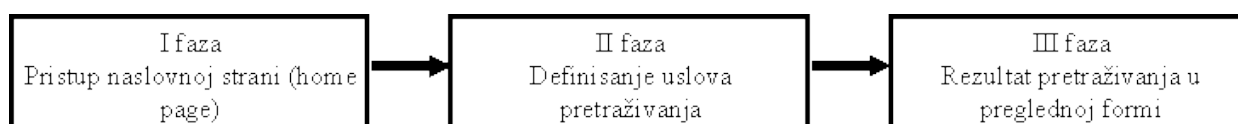
- Zbog javnosti i opšte rasprostranjenosti samog Interneta, ovakvom informacionom sistemu može pristupiti bilo ko čime se definiše prva kategorija - **javni korisnici** i oni mogu da pristupaju ograničenom skupu informacija.
- **Pretplatnici** sistema su korisnici koji su registrovani u sistemu koji poseduju važeći korisnički identifikator i lozinku. Registracija korisnika se obavlja bilo u cilju naplate troškova održavanja sistema bilo u cilju praćenja i kontrole pristupa pojedinim informacijama.

U cilju promocije ponude industrijskih potencijala i slobodnih - neiskorišćenih kapaciteta u Republici Srbiji, na domaćem i međunarodnom tržištu, neophodno je informacije prezentovati u najmanje dva jezika (srpski i engleski). U tom cilju, informacije moraju da se smeštaju u dve paralelne baze. Javni korisnici po pristupu dvo-jezičkoj naslovnoj strani Internet prezentacije sistema (home page), biraju jezik, posle čega se prezentacija nastavlja na odabranom jeziku. Podaci o registrovanim korisnicima sadrže informacije o željenom jeziku tako da za njih prezentacija počinje na željenom jeziku odmah po unošenju korisnikovog identifikatora i lozinke. Kada je reč o pretplatnicima, ovde treba navesti svetska iskustva o elektronskom plaćanju gde se informacije ovog tipa naplaćuju takođe preko Interneta. Postoje brojni Internet sajtovi na kojima ljudi koji traže posao mogu besplatno da ostave svoje biografije. S druge strane, firme kojima trebaju ljudi mogu uz novčanu nadoknadu da pretražuju ove podatke. Generalno, procenjuje se da promet novca na Internetu prelazi 100 milijardi dolara godišnje. U našoj zemlji elektronsko plaćanje je počelo u septembru 1999. godine.

Sistem rada informacionih sistema je podeljen na sledeće nivoe:

- konekcija - obuhvata proces pristupa informacionom sistemu, fizički transfer podataka i obaveštenje o (ne)uspešnom transferu podataka;
- struktura - definiše strukturu podataka odnosno tip, format, dužinu, izgled i sl. koji se nalaze u okviru informacionog sistema;
- sadržaj - određuje sadržaj informacija koje se nalaze u okviru određenog podatka;
- informacija - osiguranje da je informacija sigurna i pouzdana i da je predstavljena u odgovarajućem obliku, da je osigurano pravo pristupa i izvor informacija.

Proces pretraživanja podataka na Internetu se odvija u tri osnovne faze, slika 1.

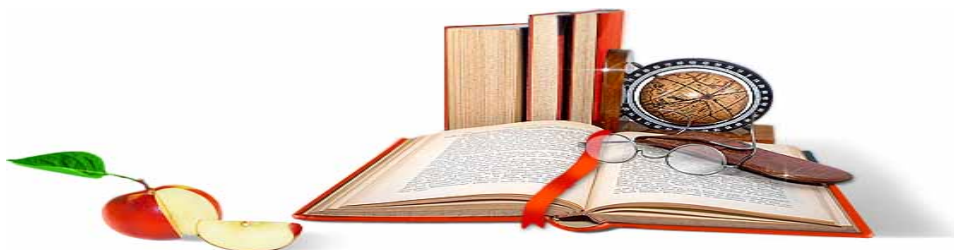

Slika 1 - Proces pretraživanja podataka na Internetu

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA
SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com